

[Fuglsang.]

sigt udgør de fire lande mindre end 1 pct. af verdens samlede befolkning, men deres udenrigshandel udgør dog 5 pct. af verdens og 18 pct. af Europas, hvortil kommer, at Europa er såvel Englands som fællesmarkedslandenes største kunde. Derfor vil de i fællesskab kunne gøre en indsats, for øvrigt også mod vesttysk diskrimination.

Vi kunne også på grund af vor beliggenhed gøre en indsats for at bygge bro mellem øst og vest, bl. a. ved i overensstemmelse med den rekommandation, der blev vedtaget på Nordisk Råds møde, at foretage en virkelig grundig undersøgelse af mulighederne for en udvidelse af handelen med Sovjetunionen og de folkedemokratiske lande. En sådan udvidet handel mellem øst og vest, overhovedet til alle sider, vil i den nuværende situation, hvor Danmark økonomisk presses mellem de vestlige stormagters handelsmæssige modsætninger, være af stor betydning for os. Vort lands historie viser, at når vi benyttede vor naturlige geografiske mulighed for at bygge bro mellem øst og vest, mellem nord og syd, betød det fremgang og velstand for vort land. Vi behøver blot at tænke på, at København opstod og udviklede sig som købmændenes havn. Men fremfor at fortabe sig i fantasier over den eventuelle udvikling bør vi tage hensyn til den reelle udvikling, som finder sted i de socialistiske lande, og som vil betyde, at i løbet af få år vil over halvdelen af verdens industriproduktion falde på disse lande; og dermed vil også deres betydning som handelspartner, ikke mindst for os med vor beliggenhed, være tilsvarende stigende.

Vi bør dernæst ikke glemme, at fællesmarkedet i høj grad vil hæmme vor forbindelse med oversøiske lande. Tilhængerne af fællesmarkedet synes roligt at gå ud fra, at andre lande i stilhed vil finde sig i fællesmarkedets diskriminering uden at tage handelspolitiske modforholdsregler. At de tager fejl, er ganske givet; herom vidner det, som allerede er bebudet, f. eks. for de latinamerikanske og de arabiske landes vedkommende. Fællesmarkedslandene og deres principper synes overhovedet på mange måder at bygge på en tidsånd, som ikke er mere. Det ses bl. a. af, at de forudsætter en inddragning af tilbagestående kolonier

under planen, at de ønsker en videreførelse af kolonipolitikken, og dog har denne spillet grundig fallit. Hvor der for få år siden levede op imod 1½ milliard mennesker i koloniale områder, lever der nu kun 160 millioner. Nye mægtige folkeslag har begyndt deres egen udvikling, under vanskeligheder, men de går fremad, og dér åbner sig muligheder for os, hvis vi er modne og vågne. Men disse muligheder vil begrænses ved, at vi tilslutter os fællesmarkedet.

Som helhed, fremfor markedsplanernes økonomiske ensidighed og blokpolitik, er vort land interesseret i en fredelig samhandel til alle sider, også fordi denne vil kunne blive et led i en almindelig afspænding i den kolde krig. Afspænding vil betyde nedrustning og frigørelse for udenlandsk indblanding. Afspænding vil betyde, at vi ved egne kræfter finder midler til investering og skaber muligheder for i højere grad end hidtil at udnytte vore egne råstoffer og vort eget lands naturlige ressourcer.

Der er under denne debat talt meget om, at Danmark må holde alle døre åbne. Vi kommunister er enige heri, men derfor er vi imod disse markedsplaner, som vil stænge dørene ud til store dele af verden, og derfor er vi for samarbejde og samhandel til alle sider og for principper, der er til fordel for alle parter.

Hans Schmidt: I sin redegørelse for situationen vedrørende de europæiske markedsplaner har den højtærede udenrigsminister tegnet et klart billede af den uklare situation, forhandlerne og forhandlingerne herom befinder dig i for øjeblikket.

Redegørelsen formidler dog et stærkt indtryk af den ihærdighed og vilje, forhandlerne — alle skuffelser til trods — er besjælet af for at nå et resultat, som bedst kan tjene et vordende europæisk fællesskab. Det fortjener forhandlerne en tak for, som jeg gerne vil adressere til den højtærede udenrigsminister.

Der er blevet spurgt, uanset at man kan have sine tvivl derom, om den vej, der er fulgt i det forløbne år, nu også umiddelbart vil føre til målet.

Ministerens konstaterede indledende, at de seks lande i det forløbne år har formået at befæste deres position ved at konstituere deres overnationale organisationer, som